

13 Απριλίου, 1994

[ΠΙΚΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΤΟΥΒΛΟΠΟΙΕΙΑ ΠΑΛΑΙΚΥΘΡΟΥ ΓΙΓΑΣ ΛΤΔ.,

Αιτητές-Εφεσεσίοντες,

v.

ΜΑΡΟΥΛΑΣ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ ΟΥΣΤΑ (ΑΡ.2),

Καθ' ής η αίτηση-Εφεσίβλητης.

(Αιτήσεις στις Πολιτικές Εφέσεις Αρ. 8185, 8949)

Αίτηση για επαναφορά έφεσης που απορρίφθηκε δυνάμει της Δ.35, θ.13 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας — Αποτελεί ενδιάμεση αίτηση και υπόκειται στις πρόνοιες της Δ. 48, θ.1 - 4 που προβλέπουν ότι οι ισχυρισμοί του αιτητή πρέπει να εκτίθενται στην ένορκο δήλωση ή δηλώσεις που υποστηρίζουν την αίτηση και, αν υπάρχει άρνηση από τον καθ' ου η αίτηση, ότι ο αιτητής οφείλει να αποδείξει τους ισχυρισμούς του με μαρτυρία που είναι αποδεκτή σύμφωνα με τους κανόνες του δικαίου της απόδειξης.

5

Με αιτήσεις τους οι εφεσεσίοντες ζήτησαν την επαναφορά των εφέσεων τους που είχαν απορριφθεί δυνάμει της Δ.35, θ.13 λόγω μη εμφάνισης του δικηγόρου τους κατά την ημερομηνία που ήταν ορισμένες για ακρόαση. Οι αιτήσεις συνοδεύονταν από ένορκο δήλωση δικηγόρου που εργαζόταν στο γραφείο του τότε δικηγόρου των εφεσειόντων. Η εφεσίβλητη έφερε ένσταση και αρνήθηκε τους ισχυρισμούς των αιτητών. Κατά την αντεξέταση της εν λόγω δικηγόρου διαφάνηκε ότι ένα ουσιαστικό ζήτημα, δηλαδή κατά πόσο η ημερομηνία ακρόασης είχε καταχωρηθεί στο γενικό ημερολόγιο του γραφείου του τότε δικηγόρου των εφεσειόντων, δεν ήταν στην προσωπική της γνώση στην ένορκο της δήλωση. Το Έφετείο είχε ήδη αποφασίσει για την ύπαρξη ή όχι δικαιοδοσίας του να διατάξει επαναφορά έφεσης που είχε απορριφθεί δυνάμει της Δ.35, θ.13. (Δες σελίδα 109 του παρόντος νόμου).

10

15

20

Αποφασίσθηκε ότι:

Η αίτηση για επαναφορά έφεσης που απορρίφθηκε δυνάμει της Δ.35, θ.13 αποτελεί ενδιάμεση αίτηση και σαν τέτοια υπόκειται στις

5 πρόνοιες της Δ.48, θ.1 - 4 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας, που προβλέπουν ότι τα γεγονότα που υποστηρίζουν μια αίτηση, αν δεν φαίνονται από τον φάκελλο του Δικαστηρίου, πρέπει να εκτίθενται σε ένορκο ή ενόρκους δηλώσεις, που συνοδεύουν την αίτηση και, σε περίπτωση άρνησής τους από τον Καθ' ου η αίτηση πρέπει να αποδεικνύονται με μαρτυρία σύμφωνα με τους κανόνες του δικαίου της απόδειξης. Στην προκειμένη περίπτωση, οι κανόνες αυτοί δεν είχαν τηρηθεί και κατά συνέπεια η αίτηση των αιτητών παρέμεινε μετέωρη και έπρεπε να απορριφθεί.

10 *Οι αιτήσεις απορρίφθηκαν με έξοδα.*

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Markides Europa v. Vassos Eliades Ltd (1984) 1 C.L.R. 189,

Vuitton v. Δέρμοσακ Λίμιτεδ (1992) 1 Α.Α.Δ. 1453,

Stylianou v. Stylianou (1988) 1 C.L.R. 520,

15 *Krashias Shoe Factory Limited v. Adidas Sportschuhfabriken Adi Dassler KG (1989) 1 Α.Α.Δ. (Ε) 750.*

Αιτήσεις.

20 Αιτήσεις από τους εφεσεύοντες για επαναφορά των εφέσεων με αρ. 8185 και 8949 οι οποίες είχαν απορριφθεί για το λόγο ότι ο δικηγόρος τους δεν εμφανίστηκε κατά τη δικάσιμο.

Κ. Ταλαρίδης, για τους Αιτητές-εφεσεύοντες.

Μ. Πιερίδης και Α. Ιωαννίδης, για την Καθ' ής η αίτηση-εφεσίβλητη.

Cur. adv. vult.

25 ΠΙΚΗΣ, Δ.: Την απόφαση του δικαστηρίου θα δώσει ο δικαστής Σ. Νικήτας.

30 ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Εκκρεμούν ενώπιον μας δύο αιτήσεις, ταυτόσημου περιεχομένου, για επαναφορά των παραπάνω εφέσεων. Οι εφέσεις είχαν απορριφθεί για το λόγο ότι ο κ. Χρ. Τριανταφυλλίδης, δικηγόρος των αιτητών/εφεσεύοντων, δεν εμφανίστηκε κατά τη δικάσιμο. Η πρώτη έφεση με αρ. 8185 προσέβαλλε απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας με την οποία επιδικάστηκε αποζη-

μίωση στην καθής η αίτηση-εφεσίβλητη για τραύματα που υπέστη σε εργατικό ατύχημα. Τούτο συνέβη στη διάρκεια της εργασίας της σαν εργατριάς στο εργοστάσιο των εφεσειόντων. Η άλλη έφεση στράφηκε κατά μεταγενέστερης απόφασης του ίδιου δικαστηρίου, το οποίο αρνήθηκε να τροποποιήσει τα πρακτικά της δίκης που θα αποτελούσαν το πλαίσιο εκδίκασης της κύριας έφεσης. Ας σημειωθεί ότι σε κάποιο στάδιο είχε διακοπεί η ακρόαση της έφεσης για να δοθεί η ευκαιρία στους εφεσειόντες να αποταθούν για διόρθωση των πρακτικών.

5

Μας απασχόλησε ήδη το θέμα κατά πόσον υφίσταται δικαιοδοσία επαναφοράς δεδομένου ότι ο περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικός Κανονισμός δεν παρέχει ρητά τέτοια εξουσία σε περιπτώσεις, όπως η παρούσα, που η απόρριψη είχε σαν στήριγμα την Δ.35 θ.13. Η απόφαση, που δόθηκε εκ μέρους του Εφετείου από το Δικαστή Πικίη, προσδιόρισε το δικαιοδοτικό πλαίσιο για επαναφορά στο προκείμενο. Κρίθηκε ότι οι πρόνοιες του Διαδικαστικού Κανονισμού πρέπει να προσαρμοσθούν, όπως ορίζει το άρθρο 188.1 του Συντάγματος, έτσι ώστε να συνάδουν με το άρθρο 30(3)(β), που εξασφαλίζει στον καθένα δικαίωμα πρόσβασης στο δικαστήριο και προβολής των ισχυρισμών του:

10

15

20

“Η προσαρμογή αυτή περιορίζει την εξουσία για επαναφορά έφεσης η οποία απορρίπτεται βάσει της Δ.35 θ.13 στις περιπτώσεις που η επαναφορά έχει ως λόγο τη διασφάλιση του δικαιώματος του διαδίκου που κατοχυρώνει το άρθρο 30.3(β) του Συντάγματος. Αυτό είναι το θεμέλιο της δικαιοδοσίας μας και μέσα σ’ αυτό το πλαίσιο θα εξετάσουμε το εγερθέν θέμα.”

25

Οι αιτήσεις επαναφοράς συνοδεύτηκαν από ένορκη δήλωση της Ρίας Χαραλάμπους, δικηγόρου στο γραφείο Χρίστου Τριανταφυλλίδη, η οποία αντεξετάστηκε σε βάθος αναφορικά με το περιεχόμενο της. Θα μπορούσε να λεχθεί εδώ ότι οι εφέσεις ορίστηκαν στις 14/9/93 για το απόγευμα της 21/10/93. Η ημερομηνία ακρόασης δόθηκε στην παρουσία της μάρτυρος, η οποία εμφανίστηκε για τον κ. Τριανταφυλλίδη. Και η οποία τη σημείωσε, όπως είπε, στο φάκελο της υπόθεσης. Σε αντεξέταση υποβλήθηκε και ο τότε δικηγόρος της εφεσίβλητης που κατέθεσε και την ένορκη δήλωση που υποστηρίζει την έφεση.

30

35

Οι ένορκες αυτές βεβαιώσεις αποκαλύπτουν αντιθετικές θέσεις αναφορικά με την παράλειψη του δικηγόρου των εφεσειόντων να εμφανιστεί. Και το χάσμα διευρύνθηκε με την προφορική μαρτυρία που είχε προκύψει από την αντεξέταση. Ο λόγος που προβλήθηκε

40

για τη μη παράσταση είναι ότι ο κ. Τριανταφυλλίδης δεν έλαβε γνώση της παραπάνω δικασίμου. Κι αυτό γιατί η χρονολογία ακρόασης δεν καταχωρήθηκε από την υπεύθυνη υπάλληλο, στην οποία η μάρτυς παρέδωσε το φάκελο, στο γενικό ημερολόγιο ακροάσεων, στο οποίο η πρώτη περνά τις υποθέσεις και των 6 δικηγόρων που απασχολεί το Γραφείο αυτό.

Η μάρτυς δε θεώρησε σκόπιμο να γνωστοποιήσει η ίδια την ημερομηνία στον κ. Τριανταφυλλίδη γιατί την προτεραιία της ακρόασης το πρωτοκολλητήριο του δικαστηρίου ειδοποίησε ότι δύο εφέσεις τους, που ήταν ορισμένες κατά την πρωινή συνεδρίαση της 21/10/93, αναβλήθηκαν. Ο λόγος γιαυτό ήταν η συμμετοχή των δικαστών σε τελετή με την ευκαιρία της Κοινοπολιτειακής Διάσκεψης Κορυφής και η μάρτυς υπέθεσε ότι το ίδιο θα ίσχυε και για τις εφέσεις - αντικείμενο των αιτήσεων - που ήταν προγραμματισμένες για το απόγευμα της ίδιας ημέρας.

Ο δικηγόρος της εφεσίβλητης Ρένος Σχίζας ανέφερε - και είναι δεκτόν και από την άλλη πλευρά - ότι την επομένη της απόρριψης της έφεσης συνάντησε τη μάρτυρα στην αυλή των δικαστηρίων και μίλησαν για το θέμα. Η εκδοχή του είναι ότι η κα Χαραλάμπους του αποκάλυψε ότι κατά τον κρίσιμο χρόνο ο φάκελος της υπόθεσης βρισκόταν πάνω στο γραφείο του κ. Τριανταφυλλίδη. Και μάλιστα ότι προ μερικών ημερών οι εφεσεύοντες συζήτησαν μαζί του την υπόθεση και κατέβαλαν και ποσό εξόδων που ο ίδιος καθόρισε. Η μάρτυς αρνήθηκε πως αυτό ήταν το αντικείμενο της συνομιλίας τους. Η δική της εκδοχή είναι ότι είπε στο συνάδελφο της πως αγνοούσε το λόγο για τον οποίο δεν εμφανίστηκε ο εργοδότης της και ότι μετά είχε επικοινωνήσει με το Γραφείο για να κατατοπιστεί. Η ουσία της υπόλοιπης μαρτυρίας του κ. Σχίζα είναι ότι πριν την ακρόαση είχε σε 2-3 περιπτώσεις την ευκαιρία να συναντήσει και συζητήσει την υπόθεση με τον ίδιο τον κ. Τριανταφυλλίδη στον οποίο ανέφερε και την ημερομηνία της ακρόασης.

Η υπεισέλευση σε άλλες λεπτομέρειες των εκατέρωθεν ισχυρισμών δεν θα μας χρειαστεί. Στην αντεξέταση της κας Χαραλάμπους διευκρινίστηκε, έξω από κάθε αμφιβολία, ότι η ίδια δεν είχε προσωπική γνώση του γεγονότος ότι η ημερομηνία δεν καταγράφηκε στο γενικό ημερολόγιο. Αποκάλυψε ότι αυτό που αναφέρει στην παράγραφο 3 της ένορκης βεβαίωσης ότι, δηλαδή, δεν ενημερώθηκε το εν λόγω ημερολόγιο από λάθος ή παραδρομή, της το είπε ο κ. Τριανταφυλλίδης. Επιστημαίνεται ότι στη βεβαίωση της δε δήλωσε την πηγή της γνώσης της για το στοιχείο αυτό, όπως επιτάσσει η Δ.39 θ.2.

Ο κ. Ιωαννίδης προώθησε την άποψη, από μέρους της εφεσίβλητης, ότι η αμέλεια ή παράλειψη δικηγόρου δεν συνιστά αποχρόντα λόγο για παροχή θεραπείας. Και άντλησε υποστήριξη κυρίως από τη νομολογία που διέπει θέματα παράτασης των προθεσμιών για υποβολή έφεσης. Τη νομολογία και κυρίως την υπόθεση **Markides Europa v. Vassos Eliades Ltd.** (1984) 1 C.L.R. 189, 198, επιστράτευσε και ο κ. Ταλαριδής. Αλλά για να πείσει ότι μόνο στην περίπτωση που το δικαστήριο ικανοποιείται ότι οι εφεσείοντες έπαυσαν να ενδιαφέρονται για την υπόθεση τους μπορούν να στερηθούν του δικαιώματος ακρόασης, που προστατεύει το ίδιο το σύνταγμα. 5 10

Η καρδιά του προβλήματος βρίσκεται αλλού. Θα εξηγήσουμε γιατί. Οι αιτήσεις βασίζονται εκτός άλλων και στις διατάξεις της Δ.48, θ.θ.1-4, που φέρνουν στο προσκήνιο την απόφαση **Louis Vuitton v. Δέρμοσακ Αίμιτεδ και Άλλης** (1992) 1 Α.Α.Δ. 1453. Η απόφαση επικύρωσε την ερμηνεία που δόθηκε από προγενέστερη νομολογία σε θέματα που ρυθμίζουν την αποδεικτική διαδικασία με τη μέθοδο των ένορκων δηλώσεων: **Stylianou v. Stylianou** (1988) 1 C.L.R. 520 και **Krashias Shoe Factory Limited, also trading as "K" Shoes v. Adidas Sportschuhfabriken Adi Dassler KG** (1989) 1 Α.Α.Δ. (Ε) 750. Ο αιτητής έχει υποχρέωση στις περιπτώσεις που τα γεγονότα, που είναι θεμελιωτικά του επίδικου δικαιώματος, δεν προκύπτουν από το φάκελο της διαδικασίας, να τα παρουσιάσει με ένορκη δήλωση του (Δ.48 θ.θ. 1, 2 και 3). Περαιτέρω είναι επιφορτισμένος με το βάρος απόδειξης των γεγονότων αυτών όταν αμφισβητούνται ή όταν ο ισχυρισμός του αντιδίκου του είναι ότι δεν έχουν συμβεί τα πραγματικά γεγονότα τα οποία επικαλείται ο αιτητής. 15 20 25

Και τα δύο αυτά σημεία πραγματεύεται και επιλύει η **Louis Vuitton**, ανωτέρω.

“Η μαρτυρία η οποία υποστηρίζει την αίτηση παρέχεται με ένορκη δήλωση, όπως προβλέπεται στη Δ. 48. Η ένορκη δήλωση πρέπει να συνάδει με τους κανόνες που διέπουν τον καταρτισμό της και προβλέπονται στη Δ.39. Ο ομνύων υπόκειται σε αντεξέταση εφόσον κρίνει τούτο αναγκαίο το Δικαστήριο ή κατόπιν αιτήσεως του αντιδίκου (Δ.39 θ.1). Το περιεχόμενο της ένορκης δήλωσης πρέπει να έχει ως πηγή την προσωπική γνώση των γεγονότων από τον ομνύοντα: σε ενδιάμεσες αιτήσεις η ένορκη δήλωση μπορεί να αναφέρεται και σε γεγονότα για τα οποία δεν έχει προσωπική γνώση ο μάρτυρας, νοουμένου ότι αποκαλύπτει την πηγή από την οποία αντλείται η πληροφόρησή του. 30 35 40

Εφόσον αμφισβητούνται τα γεγονότα τα οποία στοιχειοθετούν την αίτηση, επιβάλλεται η απόδειξη τους από το διάδικο ο οποίος φέρει το βάρος της απόδειξης, όπως ορίζεται στη Δ.48 θ. 4. Το αποδεικτικό μέσο, όπως και σε κάθε άλλη περίπτωση που δε γίνεται πρόνοια περί του αντιθέτου, είναι η προφορική μαρτυρία. Η μαρτυρία η οποία προσάγεται, πρέπει να είναι αποδεκτή βάση που δικαίου της απόδειξης. Δεν περιορίζονται όμως οι μάρτυρες οι οποίοι μπορεί να κληθούν για να αποδείξουν τα αμφισβητούμενα γεγονότα σ' εκείνο ή εκείνους που κατέθεσαν ένορκη δήλωση. Μόνο μαρτυρία παραδεκτή κατά τους κανόνες της απόδειξης μπορεί να θεμελιώσει τα αμφισβητούμενα γεγονότα για την παροχή ενδιάμεσης θεραπείας."

Στην προκείμενη περίπτωση, εφόσον η εφεσίβλητη προέβη σε άρνηση των γεγονότων στα οποία στηρίζεται η αίτηση, οι εφεσειόντες βαρύνονται να τα αποδείξουν. Όμως ό,τι είπε στη μαρτυρα ο κ. Τριανταφυλλίδης για το επίμαχο θέμα είναι μαρτυρία εξ ακοής και σαν τέτοια δεν έχει καμιά αποδεικτική αξία. Ας σημειωθεί ότι δεν υπήρχε άλλη μαρτυρία που να θεμελιώνει το λόγο επαναφοράς που αποτελεί και την προϋπόθεση για να προχωρήσει το δικαστήριο να ασκήσει τη δικαιοδοσία του όπως φυσικά την έχει οριοθετήσει στην απόφαση της 18/2/94. Ο προβαλλόμενος λόγος επαναφοράς παρέμεινε σε επίπεδο ισχυρισμών.

Παιυτό και οι δύο αιτήσεις απορρίπτονται με έξοδα σε βάρος των αιτητών./εφεσειόντων.

Οι αιτήσεις απορρίπτονται με έξοδα